

VERSLAG VAN BEVINDINGEN 2014

Waterschap Vechtstromen

26 mei 2015

Aan het Algemeen Bestuur van
Waterschap Vechtstromen
Postbus 5006
7600 GA Almelo

Groningen, 26 mei 2015

Kenmerk: RHB/WP/DvdM/1021430/001

Verslag van Bevindingen 2014

Geachte leden van het bestuur,

Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging (d.d. 19 november 2014) ontvangt u hierbij ons verslag van bevindingen 2014 van waterschap Vechtstromen. Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2014.

Met dit verslag willen wij u zo goed mogelijk informeren en ondersteunen in de uitoefening van uw kaderstellende en controlerende taak. De onderwerpen, die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2014.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd op 11 mei 2015 in het MT en op 26 mei 2015 met het Dagelijks Bestuur.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van waterschap Vechtstromen bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
BDO Audit & Assurance B.V.

drs. R.H. (Rob) Bouman RA

dinsdag 26 mei 2015

Pagina 2

© 2015 BDO

INHOUDSOPGAVE

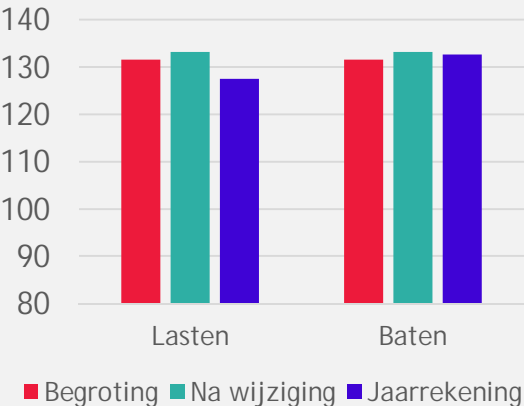
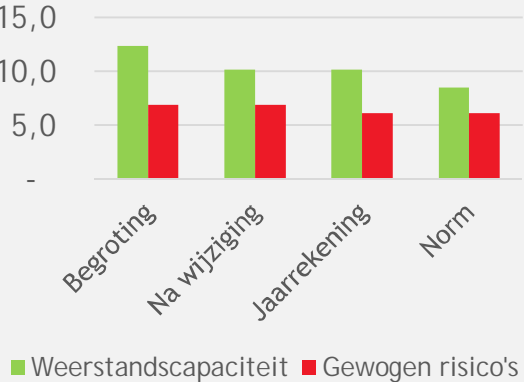
1. Dashboard bevindingen controle 2014
2. Strekking controleverklaring en bevindingen
3. Resultaat en weerstandsvermogen
4. Belangrijkste bevindingen 2014
5. Top 3 aandachtspunten 2015

Bijlagen: 1. Opmerkingen in relatie tot onze controle

1. Dashboard bevindingen controle 2014

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

Ons oordeel	Top 3 aandachtspunten voor 2015	Positief resultaat in 2014 (x € 1mln)															
<ul style="list-style-type: none"> De jaarrekening 2014 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten als van de activa en passiva. Baten en lasten, alsmede balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen. Rechtmatigheidsfout (binnen goedkeuringstolerantie) van € 563.000 vanwege niet naleving Europese aanbestedingsregels. 	<ol style="list-style-type: none"> Nog te realiseren bezuinigingen en besparingen als gevolg van fusie en bestuursakkoord. Verdere implementatie naleving inkoop- en aanbestedingsbeleid. Invoering Vpb-plicht. 	 <table border="1"> <caption>Positief resultaat in 2014 (x € 1mln)</caption> <thead> <tr> <th>Categorie</th> <th>Begroting</th> <th>Na wijziging</th> <th>Jaarrekening</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lasten</td> <td>132</td> <td>133</td> <td>128</td> </tr> <tr> <td>Baten</td> <td>132</td> <td>133</td> <td>133</td> </tr> </tbody> </table>	Categorie	Begroting	Na wijziging	Jaarrekening	Lasten	132	133	128	Baten	132	133	133			
Categorie	Begroting	Na wijziging	Jaarrekening														
Lasten	132	133	128														
Baten	132	133	133														
Belangrijkste bevindingen	Overige aanbevelingen	Weerstandsvermogen ultimo 2014															
<ul style="list-style-type: none"> We kunnen instemmen met de inschatting van de voorzieningen. Er zijn op programmaniveau geen begrotingsoverschrijdingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Inning belastinggelden via GBLT vraagt aandacht. Voorspelbaarheid prognose investeringen en begroting kan worden verbeterd. 	 <table border="1"> <caption>Weerstandsvermogen ultimo 2014</caption> <thead> <tr> <th>Categorie</th> <th>Weerstandscapaciteit</th> <th>Gewogen risico's</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begroting</td> <td>12,0</td> <td>7,0</td> </tr> <tr> <td>Na wijziging</td> <td>10,0</td> <td>7,0</td> </tr> <tr> <td>Jaarrekening</td> <td>10,0</td> <td>6,0</td> </tr> <tr> <td>Norm</td> <td>8,0</td> <td>6,0</td> </tr> </tbody> </table>	Categorie	Weerstandscapaciteit	Gewogen risico's	Begroting	12,0	7,0	Na wijziging	10,0	7,0	Jaarrekening	10,0	6,0	Norm	8,0	6,0
Categorie	Weerstandscapaciteit	Gewogen risico's															
Begroting	12,0	7,0															
Na wijziging	10,0	7,0															
Jaarrekening	10,0	6,0															
Norm	8,0	6,0															

2. Strekking controleverklaring

2. Strekking controleverklaring

Goedkeurende controleverklaring	Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening 2014 van waterschap Vechtstromen een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.
De jaarrekening is getrouw	Een goedkeurende controleverklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening 2014 een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met de Waterschapswet.
De jaarrekening is rechtmatig	Een goedkeurende controleverklaring met betrekking tot rechtmatigheid betekent dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde normenkader.
Jaarverslag verenigbaar	Ingevolge artikel 109 lid 3 onder d Waterschapswet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

2. Strekking controleverklaring

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties zijn conform het controleprotocol

Jaarrekening bevat niet te herstellen rechtmatigheidsfout

Goedkeuring en rapporteringstolerantie

De materialiteit bij planning en uitvoering van onze controle was € 1.275.000 zoals opgenomen in het controleprotocol. Dit betekent dat bij onze controle het mogelijk is dat fouten die lager zijn dan het voorgenoemde bedrag niet zijn aangepast. Dit is voor ons geen beletsel om toch de jaarrekening goed te keuren vanwege het feit dat (het totaal van) deze fouten onder de materialiteit uitkomt. Deze materialiteit sluit aan op het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol.

Goedkeuringstoleranties

Fouten	1% van de bruto-lasten	€ 1.275.000
Onzekerheden	3% van de bruto-lasten	€ 3.825.000

Rapporteringstoleranties

Fouten	10% van de goedkeuringstolerantie	€ 127.500
Onzekerheden	10% van de goedkeuringstolerantie	€ 127.500

Rechtmatigheidsfout

De tijdens onze controle aangetroffen onjuistheden en niet afdoende toegelichte onzekerheden zijn in de definitieve jaarrekening aangepast. Met uitzondering van een geconstateerde rechtmatigheidsfout inzake naleving van de Europese aanbestedingsregels (€ 563.000). Wij zijn met het Dagelijks Bestuur van mening dat deze verschillen tezamen geen materiële invloed hebben op het beeld van de jaarrekening.

3. Resultaat en weerstandsvermogen

3. Resultaat en weerstandsvermogen

Resultaat 2014 bedraagt € 5,2 miljoen positief

Voorspellend vermogen begroting kan verbeterd worden

Verschillen transparant toegelicht

Resultaat 2014

Het saldo van baten en lasten (na mutaties in reserves) over het jaar 2014 bedraagt € 5,2 miljoen voordelig. Uit de analyse blijkt dat dit voordeel grotendeels wordt verklaard door incidentele posten (€ 4,9 miljoen). Het belangrijkste voordeel zit in de goederen en diensten derden (€ 6,4 miljoen voordeel). Daarnaast is ook een nadeel verantwoord van circa € 1,0 miljoen als gevolg het niet kunnen activeren van uren en rente door vertraging in de eerste helft van 2014 in de uitvoering van projecten. De reden die voor de lagere exploitatie uitgaven wordt aangegeven is de terughoudendheid in het doen van uitgaven als gevolg van de fusie. Het resultaat 2014 kan als volgt worden weergegeven:

Resultaat Bedragen x €1.000	Begroting 2014	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2014	Vershil:
Totaal lasten	129.627	128.036	122.296	5.740
Toevoeging reserves	2.001	5.229	5.229	-
Totaal bruto-lasten	131.628	133.265	127.525	5.740
Totaal baten	119.829	119.568	119.039	530
Onttrekkingen reserves	11.799	13.697	13.697	-
Totaal bruto-baten	131.628	133.265	132.735	530
Totaal resultaat	-	-	5.210	-5.210

Het resultaat 2014 wijkt ongeveer 4% af van de totale lasten. Op basis van onze ervaringsnorm is een afwijking van 2-3% van de begroting acceptabel en inherent aan een begrotingsproces van een waterschap en/of overheidsorganisatie.

Naar onze inschatting is het inherent aan een fusietraject, dat de afwijking op de geraamde budgetten groter is dan in een reguliere situatie bij een organisatie. Het voordeel is echter op veel verschillende budgetten gerealiseerd, zoals verbruiksgoederen, onderhoud, dienstverlening, etc. Zoals reeds aangegeven, is de belangrijkste oorzaak van deze afwijking de terughoudendheid en interne focus als gevolg van de fusie. Desalniettemin had dit voor een deel tijdens de tussentijdse rapportage (BVR) al geconstateerd kunnen worden. Wij adviseren het waterschap voor 2015 en verdere jaren het begrotingsbeheer en de (tussentijdse) budgetbeheersing te verbeteren. De afwijkingen en verschillen worden transparant toegelicht.

3. Resultaat en weerstandsvermogen

Projectbeheersing vraagt aandacht

Onze rol i.r.t. weerstandsvermogen

Risico-inventarisatie geactualiseerd

Voorspellend vermogen

Oorspronkelijk was begroot om € 48,8 miljoen te gaan investeren in diverse projecten. Dit is in het voorjaar bijgesteld naar € 45 miljoen en in het najaar naar € 39,5 miljoen, terwijl uiteindelijk € 41,5 miljoen is gerealiseerd. Ten opzichte van de primitieve begroting is daarmee bijna 15% minder dan geraamd geïnvesteerd. Uit de bijstellingen in de tussentijdse rapportages blijkt wel dat de ontwikkelingen en voortgang in de projecten nauwlettend worden gemonitord en bijgesteld. Een belangrijke oorzaak is dat als gevolg van de extra besparingsopgave investeringen begin 2014 een aantal projecten tijdelijk is stopgezet in afwachting van de herprogrammering. Daarnaast geldt in het gewijzigde activabeleid van waterschap Vechtstromen dat investeringen worden geactiveerd op het moment dat ze gereed zijn voor beoogd gebruik. Bij de begroting 2015 is geraamd dat ultimo 2014 een bedrag van €52 miljoen zou worden geactiveerd, hetgeen bij de voorliggende jaarrekening 2014 is uitgekomen op €28 miljoen.

Wij constateren dat het voorspellend vermogen van waterschap Vechtstromen nog wel verbeterd kan worden (met name voor programma 2 en 3). Hierbij vragen wij specifiek aandacht voor de wijze waarop projecten in de primitieve begroting worden geraamd. De afwijkingen worden op een transparante wijze toegelicht in de programmarekening. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de exploitatierekening.

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen

De analyse van het weerstandsvermogen is een onderdeel van het jaarverslag (paragraaf weerstandsvermogen). Vanuit onze controlerende rol hoeven wij alleen vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening. Omdat de omvang en inschatting van het weerstandsvermogen voor de continuïteit en toekomst van het waterschap van groot belang is, besteden wij (vanuit onze natuurlijke adviesfunctie) in dit verslag van bevindingen hier uitgebreid aandacht aan.

Weerstandsvermogen ultimo 2014

Bij vaststelling van de begroting is aangegeven dat eind 2014 / begin 2015 een geactualiseerde risico-inventarisatie zal worden opgesteld die is toegesneden op de bedrijfsvoering van waterschap Vechtstromen. Voor het opstellen van het jaarverslag is een geactualiseerde risicoanalyse uitgevoerd. Daarbij zijn de risico's en de mogelijke financiële impact in beeld gebracht per eenheid gesplitst naar watersysteembeheer en zuiveringsbeheer.

Het totaal gewogen bedrag aan financiële risico's bedraagt in totaal € 6,1 miljoen (€ 3,8 miljoen Watersysteembeheer en € 2,3 miljoen Zuiveringsbeheer).

3. Resultaat en weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen ruim voldoende

Eigen vermogen neemt af

Weerstandsvermogen (vervolg)

De 'weerstandscapaciteit' zoals bepaald door waterschap Vechtstromen bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. Op basis van de jaarrekening 2014 is de volgende tabel opgesteld:

Bedragen (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2014
Vechtstromen			
Algemene reserve	11.620	9.401	9.401
Post onvoorzien:	756	756	756
Totale weerstandscapaciteit	12.376	10.157	10.157

In de beleidsnotitie 'reserves en voorzieningen, waterschap Vechtstromen' is de norm voor de ratio van het weerstandsvermogen voor Vechtstromen gesteld op tussen 1,0 en 1,4. Op basis van de risico-inventarisatie en de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt deze ratio op basis van de jaarrekening 2014 afgerond 1,7 (€ 6.115 / € 10.157). Daarmee voldoet het weerstandsvermogen aan deze norm en wordt het weerstandsvermogen als ruim voldoende geacht.

Daarbij kan wel de vraag worden gesteld wat het waterschap gaat doen als de werkelijke ratio's hoger zijn dan het vastgestelde beleid. Wij adviseren u ook hiervoor beleid vast te stellen (bijvoorbeeld door een besluit tot overheveling van het surplus in de algemene reserve naar een andere bestemmingsreserve), rekening houdende met de verschillende taken en bijbehorende ratio's. Daarbij is het wel verstandig eerst voldoende ervaring op te doen rondom de systematiek van het bepalen van risico's.

In het kader van de controle van de jaarrekening 2014 hebben wij het proces van totstandkoming van de risico's nog niet in detail beoordeeld. Wij stellen voor dit bij de interim controle 2015 als aandachtspunt mee te nemen.

Ontwikkeling van de reservepositie

Het eigen vermogen, inclusief nog te bestemmen resultaat, bedraagt ultimo 2014 volgens de jaarrekening € 51,8 miljoen en is ten opzichte van de beginbalans gedaald met € 3,2 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het positieve rekeningresultaat 2014 en de per saldo onttrekkingen uit de (bestemmings)reserves.

3. Resultaat en weerstandsvermogen

Schuldquote neemt toe

Factor schulden en bruto-lasten loopt op

In het bestuursakkoord wordt aangegeven dat wordt onderzocht welk (aanvullend) beleid nodig is om aan de gewenste verhouding (streeffactor 2,5) tussen langlopende schulden versus de bruto lasten structureel kan worden voldaan. Op basis van de jaarrekening bedraagt deze factor 2,7 (beginbalans 2,4).

Mede om het renterisico naar de toekomst te verkleinen heeft waterschap Vechtstromen het voornemen om in 2015 een grote herstructurering te realiseren van 75% van het totaal aan langlopende leningen met de Nederlandse Waterschapsbank (NWB).

Wij adviseren het bestuur van het waterschap met voldoende nuance naar de schuldquote te kijken. Vanuit onze natuurlijke adviesfunctie willen wij de volgende nuancering aanbrengen:

- de schuldquote is een indicator die aangeeft wat het risico is als de rente stijgt voor de exploitatie van het waterschap. Een goede indicator, maar deze moet wel in het totale financiële beleid en beheer worden beschouwd;
- voor het beheer van de financiering bestaan wettelijke normen zoals in de treasury-paragraaf zijn benoemd; de renterisiconorm en het kasgeldlimiet. Het waterschap voldoet aan deze normen. Daarnaast heeft het waterschap een weerstandsvermogen om risico's op te vangen;
- een globale cijferanalyse laat zien dat waterschap Vechtstromen begin 2016 een schuldpositie heeft van ruwweg €380 miljoen met een jaarlijkse rentelast van ongeveer €8,5 miljoen. De gemiddelde rente bedraagt, na een herfinanciering in mei 2015, ongeveer 2,2 %;
- de herfinanciering in mei 2015 is zodanig uitgevoerd dat de aflossing in de komende 50 jaren lineair plaatsvindt, zodat wordt voldaan aan de renterisiconorm;
- op een begroting van € 130 miljoen is €8,5 miljoen rente natuurlijk een fors bedrag, maar een stijging van de rente met bijvoorbeeld 1% heeft een relatief beperkt effect. Door het langjarig afdekken van het renterisico (50-jarige lening) en de afgesproken lineaire aflossing zal een dergelijk risico zich bovendien niet ineens voordoen. Het aflossingsdeel van totale geherstructureerde leningenportefeuille bedraagt jaarlijks €10 miljoen en de nieuwe financieringsbehoefte is jaarlijks circa €15 miljoen. Dit betekent dat 1% rentestijging jaarlijks M€0,25 extra rentelasten veroorzaakt. In de meerjarenramingen van waterschap Vechtstromen wordt hierop reeds geanticipeerd door een jaarlijkse verhoging van de rente-omslag met 0,2%, die ruimschoots in dit mogelijke renterisico voorziet.

Met bovenstaande nuancering willen wij aangeven dat het waterschap goed anticipeert op het renterisico, dat het goed is de schuldquote als indicator te monitoren, maar dat de indicator geen doel op zich moet worden.

4. Belangrijkste bevindingen 2014

4. Belangrijkste bevindingen 2014

Inleiding

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan wij in op de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle. Hierbij besteden wij onder meer aandacht aan de belastingopbrengsten, de waardering van voorzieningen en rechtmatige totstandkoming van de transacties.

4.2 Belastingopbrengsten

Inleiding

De belastingheffing - en inning vindt plaats door GBLT conform de gesloten dienstverleningsovereenkomst. Voor een nadere toelichting op de waterschapsbelastingen verwijzen wij naar paragraaf 3.4 uit de jaarrekening waarin een nadere analyse wordt gegeven voor het boekjaar 2014.

Bezwaren categorie natuurterreinen

Op 7 november 2014 heeft de Hoge Raad besloten in het sinds 2009 lopende bezwaar van verschillende natuurorganisaties. De rechtsvoorgangers van waterschap Vechtstromen hebben deze organisaties aangeslagen als 'ongebouwd' terwijl op basis van de uitspraak van de Hoge Raad dit 'natuurterreinen' had moeten zijn. GBLT zal in 2015 overgaan tot het afwikkelen van deze bezwaren. Voor de afwikkeling van deze bezwaren (periode 2009 - 2015) is in de jaarrekening 2014 een voorziening opgenomen van € 825.000. Wij kunnen instemmen met deze inschatting.

Nog op te leggen aanslagen

Wij hebben geconstateerd dat op balansdatum nog voor circa € 1,7 miljoen aan nog op te leggen aanslagen open staan. De reguliere aanslag oplegging verloopt adequaat, maar de hoogte van deze post is met name ontstaan door vertragingen bij het proces voor bijzondere objecten (meet-bedrijven, vakantiewoningen e.d.). Het GBLT heeft aangegeven in 2015 aanvullende maatregelen te gaan ondernemen. Wij vragen aandacht voor uw opdrachtgevende rol aan GBLT ten aanzien van de tijdige heffing en inning van de belastinggelden conform de gesloten dienstverleningsovereenkomst.

Voorziening natuurterreinen adequaat bepaald

Aandacht gevraagd voor tijdige aanslagoplegging

4. Belangrijkste bevindingen 2014

Voorziening doorontwikkeling adequaat ingeschat

Project KIFPO afgerond

Europese aanbestedingsregels niet nageleefd; fout € 563.000

4.3 Voorziening doorontwikkeling

Per 1 januari 2015 is waterschap Vechtstromen overgaan naar een andere organisatiestructuur. Daarbij is teruggegaan van drie naar twee directieleden en van negen naar vier managers. Een andere wijziging is dat teamleiders de medewerkers niet alleen inhoudelijk aansturen, maar ook verantwoordelijk worden voor het functioneren van de medewerkers en hun competentieontwikkeling. Door deze doorontwikkeling zijn vijf medewerkers boventallig geworden. Deze personen worden begeleid van werk naar werk, waarbij de effort is gericht op het vinden van een nieuwe passende werkring buiten waterschap Vechtstromen. Tot het moment van nieuw werk is waterschap Vechtstromen op basis van het sociaal statuut verplicht om salarissen door te betalen. Op basis van een inschatting is hiervoor in de jaarrekening 2014 een voorziening opgenomen ter hoogte van € 1,03 miljoen. Wij kunnen instemmen met de schatting.

4.4 KIFPO en naleving Europese aanbestedingsrichtlijn

In onze managementletter aan de directie (d.d. 10 december 2014) hebben wij aangegeven dat wij in januari 2015 de impact zouden bepalen van de actiepunten onderkend vanuit het project "Kaders, inrichting en financiële processen op orde (KIFPO)". Vanuit onze werkzaamheden die medio januari zijn uitgevoerd, zijn verder geen bijzonderheden gebleken, met uitzondering van de naleving van de Europese aanbestedingsregels.

Uit de (intern) verrichte controlewerkzaamheden blijkt dat een aantal aanbestedingen niet conform de Europese richtlijnen is verlopen. De uitgaven in 2014 die voortkomen uit deze zeven opdrachten bedragen afgerond € 563.000. Dit bedrag moet als fout worden aangemerkt in verband met ons accountantsoordeel betreffende de rechtmatigheid.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat bij de aanbesteding van een aantal zogenaamde 2B-diensten de Europese aanbestedingsregels niet geheel zijn gevolgd (bij de twee rechtsvoorgangers van waterschap Vechtstromen). Op grond van deze regels dient de gunning van de betreffende dienst binnen een bepaalde periode plaats te vinden (in het Publicatieblad van de EG). Aan deze voorwaarde is voor de betreffende diensten niet voldaan. Het Ministerie van BZK / Platform Rechtmatigheid beschouwt het niet naleven van deze voorwaarde als een procedurefout die geen gevolgen heeft voor het rechtmatigheidsoordeel. De accountant dient deze procedurefout wel te rapporteren.

4. Belangrijkste bevindingen 2014

Geen significante tekortkomingen in de interne beheersing

Controle van de beginbalans van Vechtstromen per 01-01-2014

4.5 Interne beheersing

In onze managementletter aan de directie (d.d. 10 december 2014) hebben wij naast de bevindingen ten aanzien van KIFPO onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2014 opgenomen. Wij constateren dat waterschap Vechtstromen onze aanbevelingen en bevindingen voortvarend oppakt.

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden, waaronder interviews met teamleiders en verantwoordelijken voor de verbonden partijen, komen wij op dit moment tot de conclusie dat de beheersorganisatie van waterschap Vechtstromen (voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening) in opzet voldoende scoort.

Wij hebben geconstateerd dat de processen niet in alle gevallen zijn beschreven. Wij adviseren het waterschap dit wel te doen, omdat dit waarborgen kan bieden voor de kwaliteit van de procesbeheersing en als basis kan dienen voor risicoanalyse en overdracht.

Voor de rechtmatigheidscontrole hebben wij kunnen steunen op de werkzaamheden uitgevoerde door de (verbijzonderde) interne controle, met uitzondering van de naleving Europese aanbestedingsregels. Voor de (verbijzonderde) interne controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels in 2014 hebben wij in een nauwe en constructieve samenwerking opgetrokken met het waterschap Vechtstromen (zowel procesmatig als inhoudelijk).

Wij hebben verder geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd.

4.6 Beginbalans waterschap Vechtstromen

Wij hebben in het najaar een controle uitgevoerd op de beginbalans van waterschap Vechtstromen per 01-01-2014. Hierbij hebben wij een aantal aandachtspunten onderkend. Deze zijn inmiddels door waterschap Vechtstromen opgepakt en gecorrigeerd. Deze correcties zijn middels de 2e begrotingswijziging 2014 door besluitvorming van het Algemeen Bestuur ten gunste of ten laste van de algemene reserves gebracht. In de balans zijn de effecten van de harmonisatie op adequate wijze gepresenteerd.

4. Belangrijkste bevindingen 2014

WNT voldoende toegelicht

Op programmaniveau geen begrotingsoverschrijdingen

4.7 Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is op 1 januari 2013 in werking getreden. Dit betekent dat waterschap Vechtstromen in haar jaarrekening de bezoldigingen van haar topfunctionarissen dient te vermelden. Op basis van de wet wordt de functie van secretaris-directeur aanwezen als topfunctionaris. In de jaarrekening van waterschap Vechtstromen voldoet de toelichting omtrent de WNT aan de daaraan te stellen vereisten.

In 2014 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

4.8 Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 104 en 109 van de Waterschapswet en moeten door het Algemeen Bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de goedgekeurde begroting en begrotingswijzigingen en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 108 van de Waterschapswet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het Algemeen Bestuur, zodat het Algemeen Bestuur hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota van de commissie BBV (voorheen het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten). Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft niet in alle gevallen te worden meegenomen in ons oordeel. Essentieel is dat het Algemeen Bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijding die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het Algemeen Bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door ons niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan worden afgegeven.

Daarnaast moeten wij in het verslag van bevindingen deze kostenoverschrijdingen, waarvan het Dagelijks Bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde te stellen. Binnen de programma's zijn voor het jaar 2014 geen begrotingsoverschrijdingen gerealiseerd.

5. Top 3 aandachtspunten voor 2015

5. Top 3 Aandachtspunten

Inleiding

Top 3 aandachtspunten:

- Realisatie bezuinigingen
- Implementatie naleving inkoop- en aanbestedingsbeleid
- Invoering Vpb-plicht

5.1 Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2014 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen weergegeven. Daarnaast willen wij vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende top 3 van aandachtspunten voor het komende jaar 2015 benoemen.

Top 3 aandachtspunten:

1. Nog te realiseren bezuinigingen

Naast de bezuinigingen uit de businesscase (€ 11 miljoen) geldt vanuit het bestuursprogramma nog een extra taakstelling 2015-2018 van € 5 miljoen. Het merendeel is ingeboekt in de begroting 2015-2018. Het nog niet ingevulde deel (€0,8 miljoen) moet nader worden geconcretiseerd in de begroting 2016-2019.

2. Verdere implementatie naleving inkoop- en aanbestedingsbeleid

Mede naar aanleiding van de bevindingen uit de managementletter en de uitgevoerde (interne) controle op werkzaamheden hebben wij geconstateerd dat ten aanzien van de beheersing van het inkoopproces (specifiek onderdeel aanbestedingen) binnen de organisatie nog slagen te maken zijn zodat in plaats van het achteraf vaststellen van onrechtmatigheden gedurende het proces kan worden bijgestuurd.

3. Invoering Vpb-plicht overheidsbedrijven per 1 januari 2016

Overheidsondernemingen worden met ingang van 1 januari 2016 daadwerkelijk belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Er komt geen integrale belastingplicht. Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting bestaat slechts voor zover het Waterschap met een activiteit deelneemt aan het economische verkeer. Dat wil zeggen als de activiteit van het Waterschap wordt verricht buiten de eigen kring. Vanaf het boekjaar 2016 zullen overheidsondernemingen dan ook aangifte vennootschapsbelasting moeten gaan doen. Dit betekent dat op 1 januari 2016 ook een fiscale balans gereed moet zijn en dat de administratie dusdanig is ingericht dat inzicht wordt verkregen in de stromen die voor de bepaling van de Vpb-plicht van belang zijn.

Bijlage 1:

Opmerkingen in relatie tot onze controle

Opmerkingen in relatie tot onze controle

Opdracht en reikwijdte

Opdracht

Het Algemeen Bestuur heeft ons op 26 maart 2014 opdracht gegeven voor de controle van de jaarrekening 2014 van het waterschap Vechtstromen. Voor een uitleg van de opdracht en reikwijdte verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

Tevens hebben wij de verenigbaarheid van de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening vastgesteld. Voor iedere controle gelden inherente beperkingen, die uiteen zijn gezet in de opdrachtbevestiging (d.d. 10 november 2014).

Wij zijn onafhankelijk

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat wij hebben voldaan aan deze eisen. Dit geldt ook voor de (nieuwe) Nederlandse regelgeving inzake onafhankelijkheid. Per 1 januari 2014 geldt de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De belangrijkste wijzigingen uit de ViO betreffen:

- Het (her)overwegen van het verstrekken van aanvullende diensten naast de controleopdracht.
- Nadere toetsing van ontvangen of verstrekte geschenken en uitingen van gastvrijheid van € 100 of hoger.
- Verbod op sponsoring van een cliënt ten behoeve van naamsbekendheid.
- Een gelijke behandeling van (de beoordeling van) onafhankelijkheidsaspecten voor zowel controleopdrachten als andere assurancediensten.

Geen verschil van inzicht

Verschillen van inzicht met het dagelijks bestuur

Er bestaan geen verschillen van inzicht met het Dagelijks Bestuur over de waarderingsgrondslagen, de financiële administratie, de verslaggeving of de uitkomsten van onze controlewerkzaamheden.

De schattingen van het Dagelijks Bestuur zijn aanvaardbaar

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het Dagelijks Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Wij hebben geen andere bevindingen dan opgenomen in dit verslag van bevindingen.

Opmerkingen in relatie tot onze controle

Wij hebben geen aanwijzingen voor materiële fraudes

Fraude

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen het waterschap. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bevindingen automatisering opgenomen in de managementletter

Betrouwbaarheid geautomatiseerde gegevensverwerking

Ingevolge artikel 2:393, lid 4 BW, dient de accountant in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

De werkzaamheden ten aanzien van de automatisering zijn al ten tijde van de interim controle verricht en aan de directie gerapporteerd.

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening zijn gebaseerd op de veronderstelling dat het waterschap als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. Als de omstandigheden zodanig zijn dat duurzame voortzetting onmogelijk is, dan kan niet van dit continuïteitsbeginsel worden uitgegaan. In dat geval worden de activa en passiva tegen liquidatiewaarde opgenomen. De inschatting of een duurzame voortzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.